

ORIGINAL

13 Cm 776 / 2006

T
K

24. 10. 2009

v Českých Budějovicích

18. listopad 2009

USNESENÍ

2 Cmo 93/2009-172	
KRAJSKÝ SOUD V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH	
Došlo dne:	22 -10- 2009 (2)
..... krát příloh
..... čas	

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivany Wolfové a soudců JUDr. Petra Baierla a JUDr. Alexandry Jiříčkové v právní věci žalobce: **PRVNÍ ČESKÁ STAVEBNÍ A OBCHODNÍ, a.s.**, IČ 25640054, Praha 5 - Zbraslav, E. Přemyslovny 380, zastoupeného advokátem Mgr. Bronislavem Šerákem, Praha 5, Na Bělidle 2, proti žalovanému: **Miroslav Pavlík, s.r.o.**, IČ 25162926, Písek, U Výstaviště 431, zastoupenému advokátem JUDr. Zdeňkem Lacinou, Strakonice, Bezděkovská 53, zaplacení Kč 613.396,- s přísl., o odvolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 13 Cm 776/2006-138 ze dne 24. října 2008 takto:

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č.j. 13 Cm 776/2006-138 ze dne 24. října 2008 se zrušuje a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Soud prvního stupně nadepsaným rozhodnutím zamítnul požadavek žalobce na zaplacení částky Kč 613.396,- s příslušenstvím. Na odůvodnění tohoto svého rozhodnutí uvedl, že žalobce uzavřel dne 21.4.2005 se společností CAC LEASING, a.s. leasingovou smlouvu, jejímž předmětem byl osobní automobil Mercedes-Benz Atego 2628 s hydraulickou rukou a sklápěcí nástavbou. Týž den toto vozidlo zakoupila společnost CAC LEASING, a.s. od žalovaného. Žalobci mělo být žalovaným předáno rovněž dne 21.4.2005. Na vozidlo bylo nutné namontovat hydraulickou ruku a sklápěcí nástavbu, proto se žalobce dohodl se žalovaným na termínu předání dne 14.6.2005. K tomuto datu k předání nedošlo, neboť vozidlo bylo v technickém stavu, který bránil jeho převzetí. Žalobce pak opakovaně uplatnil u žalovaného reklamaci vad. Reklamované vady jsou specifikovány ve znaleckých posudcích. K řádnému předání vozidla došlo až dne 21.10.2005, tedy se zpožděním 129 dnů. Žalobce se domáhá na žalovaném náhrady škody a ušlého zisku v souvislosti s prodlením žalovaného s předáním vozidla. Tento nárok zdůvodnil tak, že dne 15.6.2005 uzavřel se společností EKOSTAV s.r.o. smlouvu o provozu dopravního prostředku od 15.6.2005. Smlouvě z uvedených důvodů nemohl dostát, proto společnost EKOSTAV s.r.o. vyúčtovala žalobci smluvní pokutu ve výši Kč 300.000,-. Žalobce byl nucen si zapůjčit náhradní vozidlo a byl nucen zaplatit za práce Kč 39.335,-. Dále zaplatil parkovné ve výši Kč 4.060,- za srpen až prosinec 2005. Tyto

773

položky pak představují škodu vzniklou žalobci v souvislosti s nedodáním předmětného vozidla žalovaným. Dále žalobce požaduje ušlý zisk z jednoho kilometru ve výši Kč 20,- a za předpokládaný počet 3.000 kilometrů měsíčně činí tato částka Kč 60.000,-. Za 129 dnů prodlení požaduje žalobce takto vzniklý ušlý zisk ve výši Kč 258.000,-. Náhrada za zpracované znalecké posudky představuje částku Kč 12.000,-, v součtu činí podle žalobce škoda celkem částku Kč 613.396,-, uplatněnou s příslušenstvím, spočívajícím v úroku z prodlení.

Soud prvního stupně považoval nárok žalobce za neoprávněný. Vycházel jednak z kupní smlouvy, uzavřené mezi žalovaným a společností CAC LEASING, a.s. dne 21.4.2005, v níž došlo k dohodě o přechodu vlastnického práva k předmětnému vozidlu na společnost CAC LEASING, a.s. momentem podepsání předávacího protokolu, tedy podle ustanovení § 443 odst. 1 obch. zákoníku. Jak soud prvního stupně zjistil, teprve tímto okamžikem, tj. ke dni 21.10.2005, přešlo vlastnické právo na tuto společnost. Soud prvního stupně dále vycházel z ujednání obsaženého v leasingové smlouvě a všeobecných podmínkách pronajímatele pro finanční leasing, jako nedílné součásti leasingové smlouvy. To obsahuje zmocnění nájemce k uplatnění veškerých práv, která přísluší na základě kupní smlouvy společnosti CAC LEASING, a.s. z titulu odpovědnosti za vady, za záruky a servis k dodanému předmětu koupě. Z uvedeného zmocnění žalobce pak soud prvního stupně dovodil, že neobsahuje žádné zmocnění k vyúčtování a vymáhání náhrad škod za pronajímatele. Tím žalobce podle něj neprokázal svou aktivní legitimaci ve věci a právo vystupovat při uplatňování předmětných práv jménem společnosti CAC LEASING, a.s. Neprokázal svou legitimaci ve věci podle soudu prvního stupně ani z důvodu, že v rozhodný den uzavření kupní a leasingové smlouvy předmět koupě a leasingu neexistoval. Leasingová smlouva proto nebyla uzavřena platně a z těchto důvodů byla žaloba zamítnuta.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včas odvolání a trval na svém právu požadovat na žalovaném náhradu škody v souvislosti s jeho prodlením s dodáním předmětného vozidla. Svůj nárok opřel o ustanovení § 420 obč. zákoníku a jeho komentář a dovolal se rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 29 Odo 379/2001, který řešil obdobný spor. V uvedeném rozhodnutí dospěl Nejvyššího soudu ČR k tomu, že se třetí osoba může dovolat porušení smluvní povinnosti ze smlouvy, ačkoliv jejím přímým účastníkem není. Žalobce uvedl, že v daném případě kupní smlouva žalovaného se společností CAC LEASING, a.s. přímo souvisela s leasingovou smlouvou. Plnění z kupní smlouvy souviselo s plněním leasingové smlouvy, v níž šlo o včasné předání vozidla leasingovému pronajímateli a bezprostředně leasingovému nájemci. Pokud tedy nebyla včas splněna kupní smlouva, nemohla být splněna ani leasingová smlouva. Škoda však vznikla především žalobci. Jednalo se podle žalobce o evidentní trojstranný vztah a bylo možné předpokládat případné způsobení škody třetímu subjektu. Žalobce proto považoval rozhodnutí

soudu prvního stupně za nesprávné a navrhoval jej zrušit a věc vrátit soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalovaný v podaném vyjádření k odvolání žalobce uvedl, že soud prvního stupně učinil správný skutkový závěr, když uvedl, že uzavřená leasingová smlouva je neplatná pro neexistenci předmětu leasingu v době jejího uzavření. Dále se ztotožnil se soudem prvního stupně v otázce věcné aktivní legitimace žalobce ve sporu a jeho práva domáhat se na žalovaném náhrady škody proti žalovanému, s nímž nebyl ve smluvním vztahu. Navrhoval proto žalobcem napadený rozsudek potvrdit.

Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 211, § 212, § 212a o.s.ř.

Postupoval přitom podle § 214 odst. 2 písm. d) o.s.ř. a podle článku II. bod 10 ustanovení přechodných k zákonu č. 7/2009 Sb., jímž byl změněn zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

V řízení před soudem prvního stupně bylo prokázáno, že vozidlo, dodané žalovaným podle kupní smlouvy, uzavřené se společností CAC LEASING, a.s., bylo určeno pro žalobce na základě leasingové smlouvy, uzavřené žalobcem se společností CAC LEASING, a.s. Tuto skutečnost žalovaný, jako dodavatel vozidla, od počátku věděl, když si žalobce u žalovaného vozidlo vybral, dohodl s ním příslušenství a dojednal jiný, než původně sjednaný termín předání vozidla. Rovněž tato skutečnost vyplývá z listiny, označené jako Kupní smlouva/ Leasingová smlouva, potvrzené všemi třemi zúčastněnými subjekty, tj. žalobcem, žalovaným a společností CAC LEASING, a.s. Vyplývá rovněž z ujednání, obsaženého ve Všeobecných obchodních podmínkách CAC LEASING a.s. ke kupní smlouvě (dále „Podmínek“), jako nedílné součásti smlouvy kupní a smlouvy leasingové, neboť podle bodu 6 uvedených Podmínek mělo být provedeno přejímací řízení dodávaného předmětu za účasti zástupce prodávajícího, zástupce kupujícího a nájemce a měl být o něm sepsán přejímací protokol, podepsaný všemi účastníky. Podle bodu 2 Podmínek vzal prodávající na vědomí, že CAC LEASING a.s. jako kupující předá předmět smlouvy nájemci k užívání na podkladě leasingové smlouvy.

Uvedená skutečnost je významná pro posouzení celého sporu. Je nepochybné, že obě jinak samostatné smlouvy, jsou svým předmětem vzájemně provázány a plnění z jedné z nich je vázáno na splnění druhé.

Podle odvolacího soudu je nutné přihlídnout i k charakteru leasingové smlouvy, jejímž účelem je poskytnutí finančního leasingu k předmětu, vybranému leasingovým nájemcem, a to až do jeho konečného zaplacení. Za tím účelem leasingová společnost uzavře s vybraným dodavatelem kupní smlouvu, a to dle požadavku budoucího leasingového nájemce, kterému předmět koupě přenechá do užívání. S tím bezprostředně souvisí

ujednání, obsažené v leasingové smlouvě, představující zmocnění leasingového nájemce k uplatňování veškerých nároků z odpovědnosti za vady dodaného předmětu, svědčící leasingové společnosti, jako vlastníku daného předmětu, vůči dodavateli předmětu na základě uzavřené kupní smlouvy.

K posouzení otázky přímé odpovědnosti žalovaného vůči žalobci za prodlení s dodáním předmětu leasingu odvolací soud odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29 Odo 379/2001. V tomto rozhodnutí vyslovil uvedený soud právní názor na to, že účastník smluvního vztahu nese odpovědnost i za škodu, způsobenou třetí osobě, která nevystupuje jako účastník smlouvy, za předpokladu, že závazek, k jehož porušení došlo, měl dopad do právní sféry poškozeného. Odůvodnění citovaného rozhodnutí přitom vychází z ustanovení § 420 obč. zákoníku a uvádí, že není podstatné, zda vyplývá porušení právní povinnosti ze smlouvy, nebo jde-li o povinnost mimosmluvní. Rozhodné však je, zda škůdce věděl v době uzavření smluvního vztahu o možném způsobení škody třetímu subjektu.

Podle odvolacího soudu odpovědnost, které se žalobce vůči žalovanému dovolává, je možno podřadit pod ustanovení § 373 a násl. obchodního zákoníku, a to vzhledem k přímému závazku žalovaného předat dohodnutý předmět přímo žalobci. Tentó závazek žalovaný smluvně převzal a je vyjádřen v kupní smlouvě, uzavřené společně se smlouvou leasingovou a v Podmínkách v bodě 2 a 6.

Z uvedeného je zřejmé, že pro uplatnění předmětné škody leasingovým nájemcem vůči dodavateli předmětu není v tomto případě třeba zvláštního zmocnění leasingové společnosti, neboť se nejedná o škodu, která vznikla leasingové společnosti, nýbrž žalobcem uplatňovaná škoda měla podle tvrzení žalobce zasáhnout do jeho sféry a je tudíž jeho škodou.

Podle ustálené rozhodovací praxe soudů není pro posouzení platnosti smlouvy rozhodné, zda předmět koupě existoval v době jejího uzavření. Tomu odpovídá i úprava provedená ustanovením § 410 odst. 1 obch. zákoníku, která připouští dodání zboží, které bude teprve vyrobeno. Ani výhrada vlastnictví, jak upravuje ustanovení § 445 obch. zákoníku, nemá na posouzení platnosti uzavřené kupní smlouvy žádný vliv. Shodné výkladové pravidlo směřuje k posouzení otázky platnosti leasingové smlouvy, uzavřené podle ustanovení § 269 odst. 2 obch. zákoníku.

Podle ustanovení § 37 odst. 2 obč. zákoníku je neplatný právní úkon, jehož předmětem je plnění nemožné. Neplatný je i právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přiči dobrým mravům, jak stanoví ustanovení § 39 obč. zákoníku.

V daném případě je mezi účastníky nesporné, že v době uzavření obou smluv nebylo vozidlo kompletní a bylo nutné

146

na něj namontovat hydraulickou ruku a sklápěcí nástavbu. Podle vyjádření účastníků došlo k dohodě žalobce se žalovaným o typu tohoto příslušenství a o tom, že se termín předání vozidla odsouvá, podle žalobce do 14.6.2005. S ohledem na to je nutné na obě předmětné smlouvy, tedy jak na smlouvu kupní, tak na smlouvu leasingovou, pohlížet jako na platně uzavřené smlouvy, když podstatné náležitosti obou smluv byly účastníky v momentu uzavření obou smluv dohodnuty.

Odvolací soud dospěl, jak shora popsáno, k jinému právnímu závěru ohledně platnosti uzavřených smluv a ohledně případného práva žalobce, domáhat se na žalovaném práva na náhradu tvrzené škody, než uzavřel ve svém rozhodnutí soud prvního stupně. Otázkou odpovědnosti žalovaného za uplatňovanou škodu, její existenci a výši se soud prvního stupně s ohledem na svůj právní závěr nezabýval. Podle odvolacího soudu je rozsah dokazování ke zjištění skutkového stavu o věci takový, že nemůže být provedeno v odvolacím řízení bez toho, aniž by nebylo účastníkům odepřeno právo na spravedlivý proces. Proto odvolací soud postupoval podle ustanovení § 219a odst. 2 o.s.ř. a napadené rozhodnutí zrušil a podle § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř. rozhodl, že se věc vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V dalším řízení je již soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu, vyjádřeném v tomto rozhodnutí, jak stanoví ustanovení § 226 odst. 1 o.s.ř.

Poučení: proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

V Praze dne 22. září 2009

JUDr. Ivana Wolfová
předseda senátu